

Zoper narejanje vina se dela zdaj posebna postava v državnem zboru. Sprožili so njo večji del Mariborčani, ki so se po nekaterih shodih pokazali kot odločni sovražniki ponarejanja vina ali vinskega čorbarenja. Iz prva so nekateri hoteli, naj se vse tako zvano umetno množenje in popraviljanje zlasti ponarejanje vina brez grozdja strogo prepove. Ali ta misel ni obveljala. Umetno vinarenje našlo je mnogo zagovornikov. Zato pa so vinogradniški posestniki sklenoli prositi vlado in državni zbor, da po postavi pravo, naravno vino nekoliko varuje. Vsaj toliko da bo vsak čorbar primoran ljudem povedati in naznaniti, da toči in prodajo ponarejeno vino; in da se bo imel vsak kazni bati, kateri bo nevedne ljudi sleparil z Bog vеди kako nagodlano čorbo.

In taka postava se resnično zdaj snuje. Umetno vinarenje ne bode prepovedano. Pač pa bo vsakemu krčmarju in vinskemu trgovcu naloženo svojim pivcem in prejemnikom naznaniti, da ima narejeno vino. Drugače bo kaznjen za 200 fl. in še više. In to se nam zdi popolnem prav. Francozi, ki delajo največ umetno sestavljenega vina, imajo ostre postave zoper one, ki svojo umetno vinarenje prekrivajo, tajijo in tako ljudi goljufujejo — ter naravnemu vinu kupcev jemljejo. Vsak, katerega zasledijo, hudo kaznijo v denarjih. Razun tega pa mu še na vrata obesijo za pol leta precej veliko tablico, na katerej se bere: Ta je bil kaznjen, ker je vino ponarejal, pa to prekrival.

Knaver ali smrekov lubadar (Borkenkäfer) je sicer kakor leča majhen rumeno-rjav hrošček, pa vendar eden naj škodlivejših mrčesov, ki je že velike smrekove gozde pokončal. Pred blizo 100 leti je na gorovji Harz na Nemškem uničil 2 milijona smrek. Na Českem se zdaj bojijo za sloviti Českí les ali Šumavo, ki je 27 milj dolga in po 5—12 milj široka. Velik del lesa je že usušen. Po marsikaterih smrekah se nahaja po 80.000 knavrov. Res strahovita nesreča za gozde! Okoli začetka ali srede maja začne knaver rojiti. Potem se vevrta pod smrekovo skorjo. Tukaj si izdolbe in izgrize raven precej dolg rov. Po njem polaga svoja jajčica, včasih po 30, 50 ali 60. Iz teh jajčic izlezejo male ličinke ali bledorumenkasti črviči. Ti črviči se začnejo hitro zajedati v skorjo na desno in levo od starega rova. Na koncu novih rovvov, ki so čem dalje tem širji, se črviči spremenijo v bube, iz katerih poznej izlezejo popolni kebri — knavri. Ti pregrizejo potem skorjo in izletijo. Skorja pa je potem kakor da bi bila z drobnim svincem prestreljena. Navadno si knavri izbirajo le stara, bolehná, posušena, posebno od vetra podrtá ali posekana drevesa. Ako se pa hudo zaplodijo, potem se lotijo tudi zdravih dreves. Takim drevesom se začnejo igle na vejah rdečeti. Kmalu se popolnem posušijo. Naj gotoviši pomoček zoper knavre je ta, da se vsa suha,

bolehná, natrta ali posekana drevesa spravijo iz gozda hitrej ko mogoče. Nekateri gospodarji vedó knavra tudi loviti. V ta namen posekajo nalašč nekoliko dreves po svojem gozdu ter njih ležati postijo z vejevjem vred. V taka drevesa se knaver naj rajši naseli. Potem se drevesa spravijo iz gozda ali pa se obelijo. Lub ali skorja se potem z zalego knavrov vred sožgé.

Dobre pečenke skoro zastonj si zdaj začnajo ljudje dobivljati od domačih ali pitovnih zajcev. Pravi se njim tudi: kuncí. Iz poročila 51. zborá kmetijske družbe v Gradcu pozivemo, da se reja kuncev tudi po Štajerskem širi. Ravnatelj kmetijske šole v Grottenhofu blizo Gradca redi precej veliko kuncev. Pravil je tudi, da je hasek od teh stvaric znamenit. Meso je okusno ter diši kot pečeni kopuni. Da se kuhati, cvrti in peči. Posebno dobri so kuncí, če njih kuharica napravi kot druge zajce, srne itd. Iz pozimskih kožic delajo mehke rokavice, zlasti na Francoskem. Poletne kožice se strižejo. Lot lepe dlake velja 3—4 gld., bolj slabe pa 1—2 gld.

Hasek od kuncev je tedaj znamenit; stroški za nje pa so gotovo majhni. Kunc se neizrečeno hitro plodi. Ena sama kunica zaplodi v enem letu po 30—60 mladih. Francozi kunce tudi izvažajo, posebno na Angleško. Črez pomorsko mesto Ostende se izvozi na leto 1,500.000 kuncev in po 30 milijonov kunčevih kožic, kar zopet veliko denarja v deželo spravlja. Mislimo, da kaj takega tudi Slovencem nebi škodovalo. Kar se zoper meso domačih zajcev ugovarja, to so le prazne kvante!

Dopisi.

Iz Zreč. (Zahvala č. g. Valjavcu iz reda Jezuitov). Od 7—12 t. m. bilo je v Zrečah ponovljenje sv. misijona po Janezu Valjave-u iz društva Jezusovega. Od začetka do konca se je verno ljudstvo v nepričakovano obilnem številu te pobožnosti udeleževalo. Cerkev je bila vedno natlačena.

Vtis te pobožnosti na srca poslušalcev se ne da popisati. Sme se reči, da je ponovljenje še več sadu obrodilo, kakor sv. misijon sam. Solznimi očmi so se torej ob koncu cekmeštri in župan z nekterimi odborniki v imenu cele fare in srenje prečastitemu g. misijonarju zahvalili za trud, ljubezen in dobroto, katero so bili Zrečanom skazali. — Čres 1400 duš je prejelo sv. obhajilo. Ponovljenje misijona ostane Zrečanom nepozabljivo.

Prepričali smo se pa tudi, da so misijoni našemu ljudstvu veliko bolj potrebni, kakor si kdo misliti more. Večje dobrote mimo misijona ali enake pobožnosti dušni pastir svoji čredi nakloniti ne more. In to ve tudi ljudstvo ceniti, ker skoraj ne ve, na kak način bi hvaležnost takemu dušnemu pastirju zamoglo pokazati.

Bog plati g. misijonarju nja trud in naj do-
deli tako milost še mnogo drugim faram.

Od sv. Tomaža pri Veliki nedelji. (Neved-
nost in hudobnost.) Naša fara šteje že več
let, na 100 udov družbe sv. Mohora. Potem se
zna, da imamo dovolj knjig, ktere beremo, kedar
nam čas dovoli. Navada tedaj je, kedar imajo
kde mrliča, da se pri tistem hramu zraven molenja
za rajnega, tudi kaj koristnega bere, ako se lju-
dem poljubi.

Tako se je tudi pred kratkim zgodilo. Ljudje
so prišli k mrliču molit. Tam je nekdo bral od
družbe sv. Mohora izdane knjige: Kristusovo
življenje in trpljenje. Med poslušalci bil je
mož, ki je nekaj bil vojak. Ta je rekel: z bran-
jem tiho biti, ker tega neče poslušati, in sicer zato
ne, ker so to same laži in norčije. Pristavil je še,
da če bi on bil oblastnik, tedaj bi družbo zatrl,
da se nebi ljudje z njo ciganili. Po mojem mnenju
je on zaničeval, 1. pisatelja te knjige, 2. pre-
gledovalca in 3. Tega, čigar življenje in trpljenje
je ondi popisano!

Iz Savinske doline. Resnica je, da največ
pohujšanja in nevere izhaja po branju (čitanju)
slabih knjig in časopisov, posebno dan danes, ko
se povsod obilno ponujajo. Da se pa temu v o-
kom pride, kolikor je mogoče, to je sveta dolžnost
vsakega zvestega krščanskega rodoljuba, da vse
moči naperja ino po svoji zmožnosti podpira in
priporočuje dobro v katoliškem duhu pisane knjige
in časopise. Zastran tega sem tudi jaz tega mne-
nja, kakor se je že od drugih pisalo, da naj bi
odbor družbe sv. Mohora toliko lepo pa tako malo
razširjeno za sedanji čas pa celo važno knjigo
„Malo apologetiko“ natisniti in med svoje ude raz-
deliti dal. Zares žalostno je, kar se iz mnogo
krajev sliši, posebno od kar je šola od Cerkve
ločena, kako slabo da učitelji šolsko mladež po-
dučujejo. Namesto da bi njo bolj v krščanskem
duhu gojili in njej srce blažili, pa ravno nasprotno
ravnajo. Hvala Bogu v moji rojstni županiji ni
tako. Hvalevredni gospod kateket in g. nadučitelj
J. Agreš prav marljivo podučujeta. Nedavno se
je čitalo v „Slovenec-u“ v dopisu iz Mozirja, kako
hud nemškutar da je brašlovški nadučitelj. Temu
ni tako. Ko je bil za občinskega tajnika, tedaj
je sploh vse v slovenskem jeziku pisal, kar do-
mače reči zadene. Ali zdaj smo v tem oziru ve-
liko na slabšem. Naš sicer obče spoštovani g.
župan si je v službo vzela nekega pisarja, ki nič
slovenski ne pisati ne brati ne zna. Po pravici
smem reči da, ko bi naš župan še narodnjak bil,
bi imel vse lastnosti dobrega župana.

Sicer bi še imel o tem več ojaviti, pa samo
to rečem kakor neka stara narodna pesem o Slo-
vencih pravi: Vsem domačim slovo daja. — Kar
je tujega, to velja itd. Žali Bog da je istina.

J. Prislán, vojak.

Iz Kozjega. (Kmetijska podružnica.)
Pretečeni četrtek sta prišla k nam 2 poslanca šta-

nerske kmetijske družbe: g. Baumgartner, ravnatelj
Grotenhofske kmetijske šole in g. Klingan, deželni
živinski zdravnik. V sobani okrajnega zastopa
sta prav razumljivo in celo podomače (seveda
nemški) razlagala najbolj potrebne reči zdrave
živinoreje in pametnega poljedelstva. Ker je bilo
mnogo poslušalcev, kojim je nemščina neznana,
je g. učitelj Eberl v slovenskem ponovil, kar sta
gospoda povedala v nemškem. Hvala mu za ta
trud! —

Pa glavni namen shoda je bil, nagovarjati
naš okrajni zastop, naj bi se v Kozjem za celi
okraj ustanovila kmetijska podružnica graške de-
želne kmetijske družbe. Tuja gospoda sta naredla
velike koristi kmetijskih družeb sploh, zlasti pa za
revni Kozjanski okraj tako živo in jasno razložiti,
da so vsi nazoči predlog z veseljem sprejeli. In
da ne ostane beseda beseda se je takoj nekoli.
Ko posestnikov združilo v pospeh pravilne konje-
reje. Bog daj, da izraste iz tega konjerejska
društva v kratkem cela velika družba, ki bo ob-
segala vse strani kmetijskega delovanja!

Omeniti je še, da sta graška gospoda obža-
lovala, da nista zmožna slovensčine in da sploh
graškemu deželnemu zavodu manjka slovenskih
moči. Tudi sta obljubila, da se bodo pravila
kmetijskih družeb, določbe in skušnje graške družbe
v vseh slovenskih*) časnikih razglasile.

Od sv. Andraža v slov. gor. (Slovo odhaja-
jočemu g. učitelju.) G. A. Srnc je učiteljeval pri
nas više 10 let s sposobno spretnostjo in marlji-
vostjo. Bil je prijaznega in lepega krščanskega
vedenja, pravi vzgled šolarjem, nenadomestljivi
srenjski odbornik, in sploh obče spoštovan in pri-
ljubljen. Živel je v lepi edinosti s častito du-
hovščino. Zdaj pride za učitelja v mesto Ptuj.

Zgubimo res odličnega rodoljuba, šola vne-
tega pospešitelja, prijatelji pak značajnega miru
ljubnega moža. G. Srnc je matičar, ud okr. šol-
skega sveta v Ptuj, in ako se ne motimo, pred-
sednik ptujskega šolskega društva i. t. d. Bog ga
ohrani mnogo let! Živili!

Politični ogled.

Astrijske dežele. Najvažniši dogodek je zdaj
ta, da svitli cesar 1. aprila na večer odpotujejo
iz Dunaja v Dalmacijo. V Trst pridejo 2. aprila
in ostanejo ondi do 4. aprila. Pri tej priliki bodo
tudi razkritje spomenika, ki je na čast nesrečnega
mehikanskega cesarja, njih Veličasti brata Maksi-
milijana, postavljen, s svojo cesarsko nazočnostjo
počastili. Potem se odpeljajo v Gorico. Kar tej
cesarski poti posebno važnost daja je to, da bodo
laškega kralja v Benetkah in sicer obdani od
mnogo gospodov, tudi minister Andrassy bo zra-
ven, obiskali. Mislimo, da so svitlega cesarja
morale posebne razmere nakloniti, da so se za to

*) Mogoča, a vere nam manjka.

Vred.